

Agricultura își mentine contributia cu aproximativ 4-5% la PIB, în 2025

Agricultura își mentine contributia cu aproximativ 4-5% la Produsul Intern Brut (PIB), în 2025, iar dacă se iau în calcul și industria alimentară, procesarea și sectoarele conexe, contributia totală depășește 10% din economia națională, releva "Carta Alba a agriculturii", lansată recent de IMM România.

"Agricultura ocupă un loc central în economia României, reprezentând un sector strategic, atât prin contributia sa la securitatea alimentară națională, cât și prin rolul său în dezvoltarea economică și socială a zonelor rurale. Cu o tradiție agricolă îndelungată și resurse naturale semnificative, România dispune de peste 13,3 milioane de hectare de teren agricol, dintre care aproximativ 8,3 milioane de hectare sunt teren arabil, ceea ce o plasează pe locul al șaselea în Uniunea Europeană după Franța, Spania, Germania, Polonia și Italia. În 2025, agricultura continuă să contribuie cu aproximativ 4-5% la Produsul Intern Brut (PIB), iar dacă se iau în calcul și industria alimentară, procesarea și sectoarele conexe, contributia totală depășește 10% din economia națională", menționează autorii lucrării.

Totodată, circa 18-20% din populația activă lucrează în agricultură, o pondere semnificativ mai mare decât media Uniunii Europene - aproximativ 4%. Această cifră confirmă dependența socio-economică majoră a mediului rural de activitățile agricole, dar și necesitatea creșterii productivității prin investiții în mecanizare, digitalizare și formare profesională.

Pe plan salarial, venitul mediu net în agricultură a fost de aproximativ 3.931 lei în 2024, în creștere față de anii anteriori, dar cu circa 20-25% mai mic decât media națională.

Valoarea totală a producției agricole românești a fost estimată la peste 22 miliarde euro în 2023, conform datelor Eurostat, menținând România pe locul 7 în Uniunea Europeană din punct de vedere al volumului economic generat. În ciuda acestor rezultate, nivelul de productivitate rămâne sub media europeană, ca urmare a fragmentării terenurilor, a utilizării reduse a tehnologiilor moderne și a vulnerabilității crescute la schimbările climatice.

Agricultura reprezintă unul dintre principalele motoare ale exporturilor românești. România este un exportator regional important de cereale, oleaginoase și produse agroalimentare, având o balanță comercială pozitivă în acest sector. Principalele produse exportate sunt grâul, porumbul și floarea-soarelui, care ajung în țări din Uniunea Europeană, Orientul Mijlociu și Africa de Nord, se arată în cercetare.

Totodată, industria alimentară procesatoare contribuie tot mai mult la creșterea valorii adăugate prin produse finite competitive, precum uleiurile vegetale, vinurile și produsele lactate.

"Politica agricolă națională este strâns aliniată la Politica Agricolă Comună (PAC) a Uniunii Europene, care oferă sprijin prin plăți directe și programe de dezvoltare rurală. Prin Planul Strategic PAC 2023-2027, România beneficiază de peste 15,8 miliarde euro alocați pentru modernizarea fermelor, tranziția către o agricultură verde și digitalizată, formarea profesională și sprijinirea tinerilor fermieri. La nivel național, Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) continuă să joace un rol esențial în finanțarea infrastructurii rurale, modernizarea exploatareilor și dezvoltarea antreprenoriatului agricol. Totuși, birocratia ridicată, întârzierile administrative și complexitatea procesului de aplicare rămân obstacole importante pentru mulți beneficiari, în special pentru fermele mici și medii", atrage atenția specialistii IMM România.

Potrivit acestora, agricultura românească se află într-un proces de tranziție structurală, între modelul tradițional și cel modern, competitiv și digital. În această etapă, se conturează atât provocări majore, cât și oportunități

reale de dezvoltare.

La capitolul provocari principale, autorii "Cartei Albe a agriculturii" mentioneaza fragmentarea excesiva a terenurilor și lipsa asocierii între fermieri; infrastructura rurala deficitara și accesul dificil la piete; finantarea insuficienta si accesul limitat la credite; efectele tot mai puternice ale schimbarilor climatice asupra productiei; lipsa competentelor digitale si tehnologice în mediul rural.

În ceea ce priveste oportunitatile de dezvoltare, autorii fac referire la modernizarea fermelor prin digitalizare, mecanizare si inovatie tehnologica; cresterea sectorului de agricultura ecologica, în concordanta cu obiectivele Pactului Verde European; valorificarea fondurilor europene pentru tranzitia verde si digitala; dezvoltarea lanturilor scurte de aprovizionare și consolidarea pietelor locale; stimularea cooperativelor si a asocierilor agricole, care pot genera economii de scara și o pozitie competitiva mai puternica.

"În 2025, agricultura României se definește printr-un potential agricol exceptional, dar și printr-un set complex de provocari structurale. Desși sectorul se confrunta cu vulnerabilitati legate de clima, fragmentare și accesul limitat la finantare, directia generala este una de transformare și profesionalizare. Prin investitii în infrastructura, digitalizare și formarea resursei umane, agricultura româneasca poate deveni un vector strategic al economiei nationale, capabil sa contribuie nu doar la creșterea PIB-ului, ci și la revitalizarea zonelor rurale și la consolidarea securitatii alimentare a României si a Uniunii Europene", se mai arata în lucrarea realizata de IMM România.

Cercetarea a fost realizata în anul 2024 prin intermediul unei investigatii pe baza de chestionar aplicat unui numar de 439 de întreprinderi - micro, mici si mijlocii - din toate regiunile de dezvoltare ale României și din toate categoriile de vârstă. Esantionul selectat este considerat reprezentativ pentru sectorul IMM-urilor agricole din România, oferind o baza solida pentru formularea de concluzii și recomandari privind starea actuala a agriculturii.

Chestionarele au fost completate în principal de antreprenori și manageri activi în domeniul agricol, acoperind ramuri diverse - de la productia vegetala și zootehnie pâna la servicii conexe si prelucrarea produselor agricole. Cercetarea a urmarit identificarea principalelor tendinte din sector, evaluarea accesului la finantare, digitalizare, resurse umane, riscuri și politici publice.

Distributia geografica a esantionului asigura o acoperire echilibrata a celor opt regiuni de dezvoltare, reflectând specificul regional al agriculturii românești si diferentele de structura economica dintre zone. Astfel, cercetarea ofera o imagine detaliata asupra realitatilor din teren și permite analiza comparativa între regiuni, categorii de întreprinderi și dimensiunea afacerilor.